

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Asta Wahlgrén, Tomi Guttorm, Emma Kokkonen, Joonas Mikkilä, Hanna Väättäinen ja Mira Huusko** Seinäjoen ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) **Vesa Vuolio, Elina Varamäki, Tuija Vasikkaniemi ja Johanna Säilä-Jokinen**

Auditointivuosi **2022**, Karvin julkaisu **2:2022**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-678-7 pdf**

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Korkeakoulun itsearviointi

Palautteita annetaan ja käsitellään eri foorumeilla

SeAMKissa opiskelijat antavat palautetta opintojaksoittain, opiskelijafoorumeissa, opiskelijabarometrissa, ja valtakunnallisessa valmistuvien AVOP-kyselyssä sekä opiskelijakunnan Sosiaali- ja koulutuspoliittisessa kyselyssä (SKOPO).

SeAMK tarjoaa mahdollisuuden palautteen antamiseen vapaaehtoisuuden periaatteella. Opettajien ja opiskelijoiden yhteiskehittäen laadittu opintojaksopalaute on lyhyt ja helposti vastattava, ja sen rinnalla monet opettajat käyttävät myös muita palautekanavia. Opintojaksopalautetta on kehitetty viime aikoina niin, että opettaja voi halutessaan lisätä omia kysymyksiään yhteisten kysymysten täydentäjiksi. Opintojakson välipalaute on optiona olemassa.

Opintojaksopalautteen ohella monissa tutkinto-ohjelmissa on opiskelijafoorunit, joissa käsitellään esimerkiksi yhden periodin opintojaksoja. Nämä on koettu opintojen kehittämisen kannalta erittäin hyödyllisiksi.

SeAMK on toteuttanut opiskelijabarometrin jo 20 vuoden ajan kahden tai kolmen vuoden välein. Kyselyyn vastaavat opintojensa alussa olevat ja opintonsa pian päättävät AMK-opiskelijat. YAMK-opiskelijat vastaavat ilman opiskeluaikaerottelua. Opiskelijabarometri mahdollistaa opintojen eri vaiheissa olevien opiskelijoiden kokemusten vertailun sekä monimuoto- ja päiväopiskelijoiden kokemusten vertailun tutkinto-ohjelmittain. Myös pitkän ajan seuranta opetuksen koetun laadun kehittymisestä on mahdollinen. Opiskelijabarometrissa tarkastellaan seuraavia kokonaisuuksia: AMK-opiskelu, kansainvälisyys, opettajat, opiskelujärjestelyt, opiskelun ohjaus, yleinen ilmapiiri ja

arvostus, työelämälähtöisyys ja yrittäjyysvalmiudet. Opiskelijabarometrin tuloksia täydentää opiskelijakunnan SKOPO-kysely joka toinen vuosi.

Valmistuneiden AVOP-kysely on merkittävä palautteiden lähde, sillä sen tuloksia voidaan suhteuttaa koko AMK-kenttään, myös tutkinto-ohjelmittain ja aikasarjana.

Palautteita käsitellään tutkinto-ohjelmien tiimeissä, yksiköiden johtoryhmissä, yksiköiden opiskelijafoorumeissa, henkilöstöiltapäivissä ja SeAMKin työryhmissä. Esimerkiksi ECTS-kriteerien mukaista opiskelijoiden kokemaa työmäärän toteutumista seurataan palautteiden avulla, mutta palautteita voitaisiin kokonaisuutena hyödyntää systemaattisemmin.

Opiskelijat saavat opettajalta ryhmäkohtaisen vastapalautteen antaessaan opintojaksopalautteen. Työelämän palautetta opiskelija saa projektitöiden ja harjoittelun yhteydessä. Ryhmänohjaaja tapaa opiskelijaa vuosittain henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) laatimisen ja tarkistamisen yhteydessä ja seuraa opiskelijan edistymistä antaen ohjaavaa palautetta. Joissakin opinnoissa (esim. projektiopinnot ja opinnäyte) voidaan hyödyntää vertaisarviointia. Opiskelijan oma reflektointi suhteessa palautteeseen on tärkeää (vrt. Oppiminen SeAMKissa -pedagoginen malli, luku 1.1. ja 1.4.)

Koulutuksen laatua ja tuloksellisuutta seurataan

Opetuksen tulokset ovat keskeisiä rahoitusmallissa, jossa opetuksen mittareina ovat suoritettujen ammattikorkeakoulututkinnot, jatkuva oppiminen, työllistymisen laatu ja opiskelijapalaute. Suoritettujen ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot on sijoitettu TKI-mittariksi, mutta SeAMKissa niitä käsitellään opetuksen tulostittareina. Joustavat ja opintoja tukevat tukipalvelut ja niiden kehittäminen (esimerkiksi opiskelijapalvelut, it-palvelut, kirjasto, digipedagoginen kehittäminen, Business Intelligence) on valjastettu varmistamaan tavoitteiden saavuttamista.

Opintojaksot on rakennettu osaamisperustaisin tavoittein ja arviointikriteerein, joten opintojakson arviointeja voidaan pitää tuloksellisuuden tulkkeina. SeAMKissa tuetaan opintojen läpäisyä ja määräajassa valmistumista opetuksen laadusta tinkimättä. Menetelminä ovat muun muassa opintojen ja opetussuunnitelmien joustavoittaminen, ympärivuotisen opiskelun, osaamisen tunnustamisen ja opinnollistamisen kehittäminen sekä erilaisten suoritusmuotojen systemaattinen kehittäminen. Oikein ajoitetut opetuksen tukitoimet ovat osa kokonaisuutta.

Valmistuvien AVOP-kyselyn tulokset (taulukko 1) todistavat, että SeAMK oli vuonna 2020 kaikkien kysymysryhmien yhteistarkastelun perusteella Suomen paras korkeakoulu opiskelijalle. SeAMK oli 22 ammattikorkeakoulun joukossa kärjessä opiskelun tukipalveluissa, opiskelussa, oppimisympäristöissä, palautteessa ja arvioinnissa sekä opiskelutyytyväisyydessä. Vain kahdessa kysymysryhmässä 13:sta SeAMK sijoittui kolmen parhaan ulkopuolelle 22 ammattikorkeakoulusta.

Taulukko 1. SeAMKin sijoittuminen vuoden 2020 AVOP-kyselyssä.

Kysymysryhmät	AMK ja YAMK sijoitus 22 joukossa	AMK sijoitus 22 joukossa	YAMK sijoitus 22 joukossa
Opintojen sisältö	3	4	19
Opintojen suunnittelu ja ohjaus	7	7	15
Opetus	2	2	10
Opiskelu	1	1	7
Oppimisympäristöt	1	1	6
Opiskelun tukipalvelut	1	1	4
Palaute ja arviointi	1	1	8
Kansainvälisyys	4	3	20
Työelämäyhteydet	2	2	13
Työelämäneuvonta	2	2	15
Harjoittelu	3	3	
Opinnäytetyö	2	2	6
Opiskelutytyytyväisyys	1	1	6
Koko AVOP kysely	1	1	10

Myös työllistymisen tunnusluvut kuvaavat koulutuksen tuloksellisuutta. Vuosina 2014–2018 ammattikorkeakoulusta valmistuneista oli työllisiä 86,1 % valmistumista seuraavan vuoden lopussa ja 64,6 % heistä sijoittui Etelä-Pohjanmaalle. Yrittäjäksi ryhtyneitä työllisistä oli muihin korkeakouluihin verrattuna merkittävästi enemmän (4,6 %).

AMK- ja YAMK-tutkinto-ohjelmien ja SeAMKin pääalueiden (opetus ja TKI) sisäiset auditoinnit ylläpitävät keskustelua opetuksen laadusta ja sen kehittämisestä. Prosessia on tarkasteltu kappaleessa 3.4.

Yhteiskunnan ja työelämän muuttuvat tarpeet heijastuvat koulutuksen kehittämisessä

Tiivistä työelämäyhteistyötä koulutuksen suunnittelussa ja kehittämisessä on käsitelty aikaisemmin kappaleessa 1.2. Tutkimuksiin ja selvityksiin perustuvaa ennakoit tietoa hankitaan osallistumalla maakunnan osaamis- ja kehittämisverkostoihin, joita on kuvattu laajasti kappaleessa 2.1. Myös Arene ry:n alakohtaiset työryhmät ja Karvin koulutusala-arvioinnit tuottavat tietoa koulutuksen kehittämiseen.

SeAMK tekee yhteistyötä TE-keskuksen ja ELY-keskuksen kanssa ja saa alakohtaista tietoa alueellisista tarpeista. Koko Etelä-Pohjanmaan alueella toimiva SeAMKin Maakuntakorkeakoulu välittää signaaleja alueellisista tarpeista. Kahdella maakuntakorkeakoulupaikkakunnalla syksyllä 2021 aloittavat tekniikan polkuopiskeluryhmät ovat esimerkkinä yhteiskunnan muuttuviin

tarpeisiin reagoimisesta. Niiden toteutuksessa hyödynnetään opetuksen hybridimallia. SeAMK on lisännyt koulutuksen monimuotoryhmien määrää päivätoteutuksiin verrattuna ja laatinut jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksia työelämää kuunnellen. Tarpeen mukaan opetussuunnitelmiin tehdään laajoja tai pienempiä päivityksiä. Työttömät ja lomautetut ovat voineet opiskella maksuttomasti avoin AMK -opintoja koronapandemian aikana.

Vahvuudet

- Monipuoliset opiskelijapalautteen järjestelmät
- Koulutuksen tunnustettu laatu ja laadun seuranta

Kehittämiskohteet

- Opintojaksopalautteen vastausprosentin lisääminen
- Palautetiedon systemaattisen hyödyntämisen edelleen kehittäminen

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Auditointiryhmän arvio

Opiskelijapalauteprosessin kehittäminen vaatii aktiivisuutta

Arviointiaineiston perusteella SeAMKin keskeiseksi kehittämiskohteeksi muodostuu opintojaksopalautteen hyödyntämisen kehittäminen. Auditointiryhmä tiedostaa, että Peppiin integroitu opiskelijapalautejärjestelmä on uusi, sillä se on otettu käyttöön syksyllä 2020. Lisämateriaalin perusteella palautekyselyn vastausprosentit ovat alhaiset, mikä vaikuttaa tulosten validiteettiin ja tätä kautta kaventaa palautetiedon soveltamismahdollisuuksia. SeAMKissa tehdään laajamittaisesti opintojen kehittämistyötä ja erilaisia kehittämistoimenpiteitä, joiden vaikuttavuuden arvioinnissa opiskelijapalaute voisi toimia tärkeänä tiedonlähteenä.

Auditointiryhmä suosittelee vastapalautejärjestelmään panostamista keinoksi opiskelijapalautteen vastausaktiivisuuden parantamiseen. Opiskelijat aktivoituvat antamaan palautetta huomatessaan, että he voivat vaikuttaa opiskeluunsa liittyviin päätöksiin. Tämä vahvistaa myös opiskelijoiden osallisuutta ja hyvinvointia. Vastapalautteessa opettaja kuvaa niitä kehittämistoimenpiteitä, joita hän on palautteen perusteella tekemässä. Tehokas keino vastapalautteen antamiselle ovat opiskelijafoorumit, jotka toimivat Liiketoiminta ja kulttuuri - yksikössä, Ruoka-yksikössä ja useimmissa sosiaali- ja terveysalan tutkinto-ohjelmissa. Niissä opiskelijoiden antamaa palautetta voidaan käsitellä yleisellä tasolla osana yhteiskehittämistä opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa.

Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuuden lisäämiseen on SeAMKissa jo hyviä ideoita, kuten opiskelijoiden aktiivisesti seuraaman Tuudo-palvelun hyödyntäminen palautteenannosta

tiedottamiseen. Auditointiryhmä suosittelee, että opiskelijoiden ja henkilöstön itse esille nostamia toimivia käytänteitä otetaan käyttöön SeAMKissa nykyistä systemaattisemmin. Lisäksi auditointiryhmä kannustaa välipalautteen nykyistä laajempaan käyttöön. Tällöin opiskelijoiden on mahdollista huomata palautteen antamisen vaikutukset vielä saman opintojakson aikana.

Osaamistavoitteiden saavuttamisen arviointia tulee selkeyttää

Koulutusten toteutusta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti vuosikellon mukaisesti. AVOP-kyselyn tulosten perusteella SeAMK on onnistunut opetuksessa erinomaisesti. Koulutus on ajankohtaista ja vastaa sekä yhteiskunnan että työelämän muuttuviin tarpeisiin. Tukipalvelujen kehittämisessä on huomioitu kattavasti henkilöstön ja opiskelijoiden tarpeet. Esimerkkejä onnistuneista kehittämistoimista ja käytänteistä ovat Oppiminen SeAMKissa -pedagoginen malli, uudet joustavat väylät toiselta asteelta korkeakouluun, opiskelijahyvinvoinnin kehittäminen sekä työelämäläheiset oppimisympäristöt, joista auditointiryhmä sai vakuuttavia näyttöjä auditointivierailun aikana.

Koulutuksen tuottamaa osaamista arvioidaan pääasiassa työelämältä ja maakunnallisilta verkostoilta saatavan palautteen perusteella. Tällaisia ovat opiskelijoiden yrityslähtöisten projektiopintojen ja harjoittelun palautekeskustelut, pyöreän pöydän neuvottelukunnat ja avainkumppanuusverkostot. Auditointiryhmälle jäi epäselväksi, miten systemaattisesti opiskelijat saavat palautetta omasta oppimisestaan. Palautteen saanti omasta osaamisen kehittymisestä saattoi olla opiskelijan oman aktiivisuuden tai yksittäisen opettajan varassa. Arviointiryhmä kannustaa SeAMKia kiinnittämään huomiota opiskelijoiden oppimisen ja osaamistavoitteiden saavuttamisen arviointiin osana koulutuksen vaikuttavuuden arviointia.

Opettajien käyttämät menetelmät osaamistavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi eivät tulleet aineistossa selkeästi esille. Haastatteluissa viitattiin opintojaksopalautteeseen, mutta nykyinen osaamistavoitteiden saavuttamiseen liittyvä kysymys palautelomakkeessa ("opintojakson oppimismenetelmät tukivat hyvin opintojakson tavoitteiden saavuttamista") on valinnainen eli se ei ole mukana peruslomakkeessa, johon kaikki opiskelijat vastaavat. Näin ollen kokonaisvaltaisen kuvan muodostaminen opiskelijoiden osaamistavoitteiden saavuttamisen arvioinnista voi jäädä vajaaksi.

Auditointiryhmä suosittelee, että opetuksessa kiinnitetään huomiota nykyistä systemaattisemmin osaamisen jatkuvaan arviointiin ja palautteenantoon koko opintojen ajan. Näin Oppiminen SeAMKissa -mallin mukainen osaamislähtöinen opiskelijan oppimisprosessin tukeminen toteutuu entistä paremmin. Auditointiryhmä suosittelee, että opintojaksopalautteen peruslomakkeeseen lisätään kysymys, jossa opiskelija arvioi sitä, miten hyvin hän saavutti opintojakson tai opintokokonaisuuden osaamistavoitteet. Koska opiskelijapalaute toteutetaan Peppi-järjestelmän avulla, kysymyksen yhteyteen on mahdollista lisätä linkki, jonka kautta opiskelija pääsee kertaamaan kyseisen toteutuksen osaamistavoitteet.